

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 15 април 2025 г.
(OR. en)

7534/1/25
REV 1

COARM 74
CFSP/PESC 500

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Делегациите
Относно:	Заклучения на Съвета относно контрола върху износа на оръжие

Приложено се изпращат на делегациите заключенията на Съвета относно контрола върху износа на оръжие, приети от Съвета по външни работи на 14 април 2025 г.

**ЗАКЛЮЧЕНИЯ НА СЪВЕТА ОТНОСНО КОНТРОЛА ВЪРХУ ИЗНОСА НА
ОРЪЖИЕ**

1. Съветът подчертава съществения принос на една отговорна политика за търговия с оръжие за поддържането на международния мир и сигурност и за зачитането на правата на човека и на международното хуманитарно право. Съветът подновява своя ангажимент за насърчаване на сътрудничеството и сближаването между политиките на държавите членки с цел предотвратяване на износа на военни технологии и оборудване, когато са изпълнени критериите на Обща позиция 2008/944/ОВППС за отказ на такъв износ.
2. Съветът припомня ангажимента си за засилване на контрола върху износа на военни технологии и оборудване, поет чрез приемането на Решение (ОВППС) 2025/779 на Съвета от 14 април 2025 г., с което се изменя Обща позиция 2008/944/ОВППС, както и ангажимента си за засилване на сътрудничеството и насърчаване на сближаването в областта на износа на военни технологии и оборудване в рамките на общата външна политика и политика на сигурност (ОВППС) чрез определяне, поддържане и прилагане от всички държави членки на високи общи стандарти за контрол върху трансфера на военни технологии и оборудване. Това ще продължи да се прави, наред с другото, чрез обмен между държавите членки на съответна информация, включително информация за уведомленията за отказ и за политиките за износ на оръжия, или чрез определяне на евентуални мерки за по-нататъшно засилване на сближаването. Военните технологии и оборудване следва да се търгуват по отговорен и отчетен начин и трябва да се полагат необходимите усилия да се предотврати тяхното пренасочване към терористи, престъпници и други неоторизирани потребители.
3. Съветът приветства подновяването на ангажимента на държавите членки с правно обвързващата Обща позиция, изменена с Решение (ОВППС) 2025/779 на Съвета, и изтъква, че е важно да се прави внимателна оценка на заявленията за лицензии за износ на военни технологии и оборудване съгласно посочените там критерии.

4. Съветът потвърждава отново общата цел, която стои в основата на приемането през 2008 г. на Обща позиция 2008/944/ОВППС. Съветът припомня предишните оценки, че има възможност да се осъществи допълнителен напредък в прилагането на Общата позиция с оглед на постигането на максимално сближаване между държавите членки в областта на контрола върху износа на оръжие. Съветът приветства факта, че Наръчникът на потребителя към Обща позиция 2008/944/ОВППС беше изменен с цел постигане на по-добра функционалност на посочените в Общата позиция критерии за оценка на риска. Съветът подчертава, че последователното тълкуване и оперативното прилагане на тези критерии подпомага сближаването на националните политики за износ на оръжие.
5. Съветът потвърждава отново ангажимента си за предотвратяване и противодействие на отклоняването на военни технологии и оборудване, особено на малки оръжия и леки въоръжения (МОЛВ), което допринася за въоръженото насилие в световен мащаб. Съветът потвърждава отново необходимостта да се предотвратява заобикалянето на инструментите, създадени за ограничаване на търговията с оръжие, включително оръжейното ембарго на ООН, санкциите на ОССЕ и ограничителните мерки на ЕС.
6. Съветът акцентира върху ангажимента на държавите членки за многостранните режими за контрол на износа, доколкото те поддържат мерките си в подкрепа на продължаващия многостранен подход към контрола на износа, и за укрепването на функционирането на тези режими, които имат основна роля, наред с другото, за избягване на нежеланото натрупване на конвенционални оръжия и за утвърждаване на международния мир.
7. Съветът припомня, че отговорът на ЕС и неговите държави членки на агресивната война на Русия срещу Украйна, включително чрез мерките за помощ по линия на Европейския механизъм за подкрепа на мира (ЕМПМ) в подкрепа на неотменимото право на Украйна на самоотбрана в съответствие с международното право, включително Устава на ООН, демонстрира непоколебимия ангажимент на ЕС да предоставя непрекъсната подкрепа на Украйна и нейния народ толкова дълго, колкото е необходимо. Съветът припомня още, че военната подкрепа се предоставя при пълно зачитане на политиката за сигурност и отбрана на определени държави членки и като се вземат предвид интересите на всички държави членки в областта на сигурността и отбраната.
8. Съветът отчита, че мерките за улесняване на износа на военни технологии и оборудване, разработени съвместно от държавите членки, могат да стимулират сътрудничеството в рамките на Съюза и да допринесат значително за укрепване на глобалната конкурентоспособност на европейската отбранителна технологична и индустриална база, което от своя страна допринася за повишаване на цялостната отбранителна готовност и способности на Европа.

9. Съветът приветства съвместното съобщение на Европейската комисия и върховния представител относно стратегията за европейската отбранителна промишленост, в което се отправя призив към държавите членки да проучат начините постепенно да сближат допълнително своите практики за контрол върху износа на оръжие, особено за отбранителните способности, които се разработват съвместно, и държавите членки се насърчават да обменят най-добри практики относно правилата за контрол на износа за съвместно разработваните способности.
10. Съветът приветства приемането на 19 декември 2024 г. на Регламент (ЕС) 2025/41 относно мерките за внос, износ и транзит на огнестрелни оръжия, основни компоненти и боеприпаси (преработен текст). Съветът подчертава колко е важен ангажиментът да се поддържат същите стандарти за износ на огнестрелни оръжия за граждански цели като стандартите за износ на военни технологии и оборудване. Съветът приветства по-специално прилагането на критериите на Общата позиция по отношение на износа на огнестрелни оръжия за граждански цели и ясното разграничаване между приложното поле на двата правни акта.
11. Съветът отчита значението на износа на оръжие за установяването на дългосрочни отношения между държавите членки доставчици и крайните потребители, което може да спомогне за изграждането и укрепването на партньорства в областта на сигурността и отбраната, укрепвайки по този начин способността на Съюза да допринася за мира и сигурността на нашия континент, да реагира на външни конфликти и кризи и да защитава ЕС и неговите граждани в съответствие със Стратегическия компас на ЕС.
12. Съветът потвърждава отново своя ангажимент за прозрачност в международната търговия с оръжие посредством редица конкретни мерки, които имат за цел да улеснят правилното, съгласувано и своевременно докладване относно износа на оръжие на държавите членки. Тези мерки включват ясни крайни срокове за докладване за годишния доклад на ЕС и допълнителни насоки в изменената Обща позиция 2008/944 и Наръчника на потребителя относно съдържанието и процеса на докладване. Съветът приветства резултатите от работата на подгрупа „Износ на конвенционално оръжие“ (COARM) на работна група „Неразпространение и износ на оръжие“ относно най-добрите практики за докладване на относимата информация за действителния износ. Държавите членки се ангажират да докладват за стойността на действителния износ, когато има такъв, и да проучат начини за предоставяне на тази информация по целесъобразност.
13. Съветът приветства споразумението на държавите членки за по-нататъшно подобряване на методите на работа на COARM, включително въвеждането на база данни за лицензиращите служители през май 2022 г. Съветът насърчава държавите членки и институциите на ЕС да допринесат за разработването на базата данни.

14. Съветът изразява ангажимента си да продължи да полага усилия за насърчаване на всеобщото и ефективно прилагане на Договора за търговията с оръжие (ДТО), включително прозрачно докладване, чрез подход, насочен към постигане на резултати и синергии. Съветът изразява отново убеждението си, че засиленото всеобщо приемане и прилагане на ДТО спомага за постигането на целта на Договора за сътрудничество, прозрачност и отговорно действие чрез регулиране на международната търговия с оръжие, като по този начин допринася за международния мир и сигурност и за намаляването на човешкото страдание. Съветът изразява загриженост относно отрицателната динамика във връзка с ДТО, включително при представянето на годишни доклади. Като приветства факта, че понастоящем значителен брой държави са страни по ДТО, Съветът призовава за по-големи усилия за всеобщо присъединяване. Съветът призовава държавите, които все още не са направили това, да се присъединят към ДТО или да го ратифицират и, в очакване на присъединяването им или ратифицирането, да спазват неговите условия.
15. Съветът подчертава значимостта и уместността на контактите на ЕС с трети държави в подкрепа на ефективния контрол върху износа на оръжие и се ангажира да продължи и да укрепва сътрудничеството с държавите партньори, особено държавите – кандидатки за членство в ЕС, и съседните на ЕС държави. Съветът насърчава третите държави да се присъединят към Обща позиция 2008/944/ОВППС и всяко нейно последващо преразглеждане.
16. Съветът се ангажира да придвижи работата по елементите в подкрепа на отговорната търговия с военни технологии и оборудване и възлага на COARM, когато е уместно:
- (1) да продължи да търси начини за подкрепа на проследяването на военни технологии и оборудване за предотвратяване и наказателно преследване на отклоняването, включително чрез маркиране на оръжия и боеприпаси, като се използват иновативни технически решения за проследяване; да продължи да подпомага и да работи за по-нататъшно развитие на глобалния механизъм за докладване относно незаконни конвенционални оръжия и боеприпаси за тях (iTrace);
 - (2) като има предвид колко са ценни добрите отношения и сътрудничеството между държавите износители и държавите вносители, включително проверката и наблюдението на крайните потребители като инструмент за предотвратяване на отклоняването, да насърчава желаещите държави членки и трети държави да проучат съвместно възможностите за установяване на подобни отношения и сътрудничество и да работят за разработването на най-добри практики за държавите членки;
 - (3) да договори инструменти за улесняване на износа на военни технологии и оборудване, разработени съвместно от държавите членки;

- (4) да проучи възможностите за преодоляване на риска предназначения за износ военни технологии или оборудване да бъдат използвани за извършване или улесняване на тежки актове на насилие срещу хора, принадлежащи към групи, специално защитени от международното право в областта на правата на човека и международното хуманитарно право;
 - (5) да подпомогне изграждането на капацитет в трети държави по отношение на управлението на запасите от оръжия и боеприпаси;
 - (6) да насърчава по-нататъшното сближаване към минимални стандарти за контрол на трансфера на нематериални технологии и знания;
 - (7) да продължи контактите с отбранителната промишленост на Съюза с цел насърчаване на обмена на информация, прозрачността и сближаването на политиката на сигурност и икономическите съображения, включително в контекста на ДТО;
 - (8) да направи оценка на прилагането на Решение (ОВППС) 2021/38 на Съвета от 15 януари 2021 г. за установяване на общ подход относно елементите на сертификатите за краен потребител в контекста на износа на малки оръжия и леки въоръжения и боеприпаси за тях.
17. Съветът припомня задължението да се осигури съгласуваност на външната дейност на Съюза в съответствие с член 21, параграф 3, втора алинея от Договора за Европейския съюз; във връзка с това Съветът отбелязва значението на последователната политика за контрол върху износа по отношение на военни технологии и оборудване и на изделия с двойна употреба.
18. Съветът възлага на COARM да направи преоценка на прилагането на Обща позиция 2008/944/ОВППС, изменена с Решение (ОВППС) 2025/779 на Съвета, след пет години.
-